

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

Bu rehber; Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulayıcı Kuruluşların Akreditasyonu Tebliği (Tebliğ) 42nci maddesinde yer alan “1.1.2019 tarihinden itibaren Tebliğ kapsamında istihdam edilen personelin eğitimleri, yetkinlik değerlendirmeleri ve atamaları; Bakanlığın belirlediği usul ve esaslar, ulusal ve/veya uluslararası standart, normatif dokümanlar ile TÜRKAK rehberlerinde verilen ölçütler çerçevesinde doğrulayıcı kuruluş tarafından gerçekleştirilir” hükmü çerçevesinde; Tebliğ kapsamında aday baş doğrulayıcı ve doğrulayıcıların eğitimi, değerlendirilmesi ve 1.1.2019 tarihinden itibaren atanmasına ilişkin yapılacak iş ve işlemleri kapsamaktadır.

1. Aday Doğrulayıcının İstihdam Edilmesi

- 1.1. Tebliğ hükümleri çerçevesinde aday doğrulayıcı asgari olarak üniversitelerin dört yıllık bölümlerinden mezun olmak ve lisans diploma tarihinden sonra olmak üzere en az iki yıl iş tecrübesine sahip olmak zorundadır.
 - 1.1.1. 2 yıllık süre hesabında; işveren tarafından ödenmiş aylık 30 günü aşmayan toplamda 720 günlük SGK kaydı dikkate alınır.
 - 1.1.2. 720 günlük sigorta prim ödemesi bulunmayan kişiler aday doğrulayıcı olamaz. Kişi sürelerini bir doğrulayıcı kuruluştaki tamamlayabilir ancak bu 720 günlük sigorta prim ödemesi sağlandıktan sonra aday doğrulayıcı olarak görevlendirilebilir.
- 1.2. 1.1’de yer alan koşulları sağlayan kişiler doğrulayıcı kuruluş tarafından aday doğrulayıcı olarak istihdam edilebilir.
- 1.3. Aday doğrulayıcı, doğrulayıcı kuruluş tarafından ön değerlendirmeye tabi tutulur. Doğrulayıcı kuruluş ön değerlendirmede yukarıda belirtilen asgari şartları sağlayıp sağlamadığını kontrol eder.
- 1.4. Değerlendirme sonucunun olumlu veya olumsuz olmasına bakılmaksızın yapılan iş ve işlemler kayıt altına alınır.
- 1.5. Değerlendirme sonucunda aday doğrulayıcı olarak istihdam edilmesi uygun bulunan kişilerle “Aday Doğrulayıcı Sözleşmesi” imzalanır.
- 1.6. Aday doğrulayıcılar doğrulayıcı kuruluşlar tarafından tam zamanlı olarak istihdam edilir.
- 1.7. Doğrulayıcı kuruluşla aday doğrulayıcı sözleşmesi imzalanmayan kişiler aday doğrulayıcı sıfatıyla doğrulama süreçlerinde yer alamaz.

2. Aday Doğrulayıcının Yetiştirilmesi

- 2.1. Sözleşme aşamasından sonra aday doğrulayıcı, doğrulayıcı kuruluş tarafından veya yetkin kişi/kuruluşlar tarafından TÜRKAK Rehberi R40.10 Madde 6.1.1’de yer alan konularda eğitime tabi tutulur.
- 2.2. Eğitim sonrasında aday doğrulayıcı, doğrulayıcı kuruluş tarafından eğitim aldıkları konu başlıklarından yazılı sınava tabi tutulur. Sınavlar doğrulayıcı kuruluş tarafından hazırlanır ve sınav sonuçları doğrulayıcı kuruluş tarafından değerlendirilir.
- 2.3. Eğitim, sınav ve değerlendirme sürecine ilişkin yapılan tüm iş ve işlemler doğrulayıcı kuruluş tarafından kayıt altına alınır. Bu kayıtlar istenildiğinde Bakanlık ve TÜRKAK’a sunulmak üzere muhafaza edilmelidir.

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

- 2.4. Aday doğrulayıcı ancak; ilgili kapsam özelinde yapılan eğitim ve yazılı sınavdan başarılı olması durumunda başarılı olduğu kapsamdaki tesislere ilişkin doğrulama süreçlerinde aday doğrulayıcı olarak yer alabilir.

3. Aday Doğrulayıcının Doğrulama Süreçlerine Katılması

- 3.1. Yukarıdaki koşulları sağlayan; ön değerlendirme, sözleşme, eğitim ve sınav adımlarını tamamlayan aday doğrulayıcılar doğrulayıcı kuruluş tarafından yapılan sınavda başarılı oldukları akreditasyon kapsamlarında doğrulama süreçlerine katılabilir.
- 3.2. Kişi doğrulama ekibinde “aday doğrulayıcı” olarak görevlendirilmelidir. Bir doğrulama sürecinde A kategori tesisler için en fazla bir, B ve C kategori tesisler için ise en fazla iki aday doğrulayıcı yer alabilir. Daha fazla aday doğrulayıcının doğrulama sürecinde görevlendirilmiş olması durumunda süreç tüm adaylar (aday doğrulayıcı/kapsam adayı) için geçersiz sayılır.
- 3.3. Aday doğrulayıcı “aday” sıfatıyla yer aldığı doğrulama süreçlerine ilişkin doğrulama raporlarında “aday doğrulayıcı” olarak belirtilmek zorundadır. Doğrulama raporunda adı yer almayan kişilerin ilgili doğrulama sürecindeki adaylıkları geçersizdir.
- 3.4. Aday doğrulayıcının doğrulama sürecindeki (doğrulamanın tüm adımları dâhil) performansı “yetkin değerlendirici” olarak atanmış bir baş doğrulayıcı tarafından gözlemlenir ve değerlendirilir. Bu kişi doğrulama sürecindeki sorumluluğu devam ederken aynı zamanda yetkin değerlendirici rolü ile aday doğrulayıcıyı gözlemleyip performansını raporlayabilir.
- 3.5. Bu sürece dair tüm iş ve işlemler kayıt altına alınır.

4. Doğrulayıcı Olarak Atanma

- 4.1. Aday doğrulayıcının doğrulayıcı olarak atanabilmesi için doğrulayıcı kuruluşta en az bir yıl yukarıdaki hususlar çerçevesinde “aday doğrulayıcı” olarak çalışmış olması gerekmektedir. Bir yıllık süre doğrulayıcı kuruluşla yapılan sözleşme tarihi dikkate alınarak belirlenir.
- 4.2. 4.1’in yanı sıra, doğrulayıcı olabilmek için Tebliğ kapsamında aday doğrulayıcının en az 30 adam-günlük doğrulama tecrübesini içeren en az 8 tam doğrulamayı ardışık son iki yıl içinde tamamlamış olması gerekir. Bu sadece bir doğrulayıcı kuruluşta kazanılmış olabilir.
- 4.2.1. Bu sürenin hesabında sözleşme veya diğer koşullardan bağımsız olarak Tebliğ Ek-3’te yer alan tablonun (1) numaralı sütununda yer alan süreler ve doğrulama ekibindeki baş doğrulayıcı ve doğrulayıcı sayısı dikkate alınır.
- 4.2.2. Doğrulama tecrübesine sayılacak süre; Tebliğ Ek-3’te yer alan tablonun (1) numaralı sütununda yer alan sürelerin doğrulama personeline bölünmesiyle hesaplanır. Örn. B kategori bir tesisin doğrulama ekibinde 1 baş doğrulayıcı, 1 doğrulayıcı ve 2 aday doğrulayıcı yer almaktadır. Bu durumda aday doğrulayıcının doğrulama tecrübesine sayılacak süre $8/2=4$ adam-gün olarak kabul edilir.
- 4.2.3. “Ardışık son iki yıl” ifadesi doğrulama raporunun ait olduğu sera gazı emisyon raporunun ait olduğu yıldan bağımsız olarak doğrulama süreçlerinin gerçekleştirildiği bir birini takip eden iki takvim yılı olarak kabul edilir. Örn. 2019 yılında bulunduğu var sayılarak; 2017 yılında 4, 2018 yılında 2, 2019 yılında 5 tam doğrulama sürecine katılmış aday doğrulayıcı

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

- için 2017 yılı dikkate alınmaz, 2 (2018) + 5 (2019) şeklinde hesaplanır. Bu örnekte aday doğrulayıcı ardışık son iki yıl içerisinde 8 tam doğrulama koşulunu sağlamamaktadır.
- 4.3.** 4.2’de belirtilen süre aday doğrulayıcının doğrulayıcı olarak atanması için gereken süredir. Bu nedenle Tebliğ Ek-2 hükümleri çerçevesinde Tebliğ Ek-1’de yer alan kapsamlardan yetkinliğin kazanılması için aday doğrulayıcının her biri için ayrı ayrı olmak üzere en az 4 doğrulama sürecinde yer alması gerekmektedir.
- 4.4.** 4.1 ve 4.2 hükümlerinin yanı sıra Tebliğ Ek-2 hükümleri çerçevesinde toplam iş tecrübesinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede aday doğrulayıcının doğrulayıcı olabilmek için en az 3 (en az 1 yılı doğrulayıcı kuruluşta “aday doğrulayıcı” olarak) yıllık iş tecrübesine sahip olması gerekmektedir.
- 4.4.1.** 3 yıllık süre hesabında; işveren tarafından ödenmiş aylık 30 günü aşmayan toplamda 1080 günlük SGK kaydı dikkate alınır.
- 4.5.** Yukarıdaki koşulları sağlayan aday doğrulayıcılar doğrulayıcı kuruluş tarafından yapılacak değerlendirme neticesinde “doğrulayıcı” olarak atanabilir. Değerlendirme aşağıda verilen metotların en az iki tanesi kullanılarak yapılır.

Değerlendirme metodu	Hedefler	Örnekler
Kayıtların gözden geçirilmesi	Doğrulama ekip üyelerinin bilgi seviyesinin kontrolü	Öğrenim, eğitim, personel belgelendirmeler, profesyonel tecrübe ve doğrulama tecrübesi
Olumlu ve olumsuz geri beslemeler	Davranışları da içine alacak şekilde doğrulama ekibinin performansının algılanması	Anketler, kişisel referanslar, şikâyetler, performans değerlendirme ve gözden geçirmeler
Mülakat	Kişisel davranış ve iletişim becerilerinin değerlendirilmesi, ek bilgilerin elde edilmesi, bilgi seviyesinin ölçülmesi	Yüz yüze, telefonda veya diğer elektronik yöntemler ile
Gözlem	Kişisel davranışın, bilgi ve beceriyi sahada uygulama kabiliyetinin değerlendirilmesi	Doğrulama sırasındaki performansı
Sınav	Kişisel davranışın, bilgi ve beceriyi uygulama kabiliyetinin değerlendirilmesi	Sözel ve yazılı sınavlar, psikometrik testler
Doğrulama sonrasında gözden geçirme	Bilginin veya performansın değerlendirilmesi	Doğrulama raporunun ve sonucunun; müşteri ve diğer ilgili tarafları ile değerlendirilmesi ve tartışılması

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

5. Aday Baş Doğrulayıcıların Yetiştirilmesi

- 5.1. Tebliğ ile bu rehber hükümleri doğrultusunda Doğrulayıcı olarak atanmış kişiler doğrulama görevlerine aday baş doğrulayıcı olarak katılabilir.
- 5.2. Aday baş doğrulayıcı olarak staj sürecine başlayacak olan kişinin, bu sürece başlayabileceğine dair doğrulayıcı kuruluş tarafından bir değerlendirme yapılması ve aday baş doğrulayıcı olarak atanması gerekir.
- 5.3. Aday baş doğrulayıcı, doğrulayıcı kuruluş tarafından veya yetkin kişi/kuruluşlar tarafından TÜRKAH Rehberi R40.10 Madde 6.1.2'de yer alan yetkinlik kriterlerini sağlayacak konularda eğitime tabi tutulur.
- 5.4. Eğitim sonrasında aday baş doğrulayıcı, doğrulayıcı kuruluş tarafından eğitim aldıkları konu başlıklarından yazılı sınava tabi tutulur. Sınavlar doğrulayıcı kuruluş tarafından hazırlanır ve sınav sonuçları doğrulayıcı kuruluş tarafından değerlendirilir.
- 5.5. Eğitim ve sınav sürecine ilişkin yapılan tüm iş ve işlemler doğrulayıcı kuruluş tarafından kayıt altına alınır.
- 5.6. Aday baş doğrulayıcı ancak; yapılan eğitim ve yazılı sınavdan başarılı olması durumunda doğrulama süreçlerinde aday baş doğrulayıcı olarak alabilir.

6. Aday Baş Doğrulayıcıların Doğrulama Süreçlerine Katılması

- 6.1. Yukarıdaki koşulları sağlayan; eğitim ve sınav adımlarını tamamlayan aday baş doğrulayıcılar doğrulama süreçlerine katılabilir.
- 6.2. Kişi doğrulama ekibine "aday baş doğrulayıcı" olarak görevlendirilmelidir. Bir doğrulama sürecinde en fazla bir aday baş doğrulayıcı olabilir. Birden fazla aday baş doğrulayıcının doğrulama sürecinde görevlendirilmiş olması durumunda süreç tüm aday baş doğrulayıcılar için geçersiz sayılır.
- 6.3. Aday baş doğrulayıcı "aday" sıfatıyla yer aldığı doğrulama süreçlerine ilişkin doğrulama kayıtları da dâhil olmak üzere doğrulama raporlarında "aday baş doğrulayıcı" olarak belirtilmek zorundadır. Doğrulama raporunda adı yer almayan kişilerin ilgili doğrulama sürecindeki adaylıkları geçersizdir.
- 6.4. Aday baş doğrulayıcı aday olarak atandığı doğrulama görevlerinde "baş doğrulayıcı" rolü ile aşağıdaki faaliyetleri yürütür:
 - 6.4.1. Stratejik analiz raporunun hazırlanması ve onaylanması.
 - 6.4.2. Risk analizinin yapılması ve doğrulama planının (örnekleme planı, test planı ve doğrulama programı) hazırlanması ve onaylanması.
 - 6.4.3. Doğrulama süreçlerinin yürütülmesi ve yönetilmesi.
 - 6.4.4. Saha ziyareti süresince, açılış ve kapanış toplantılarının yapılması, doğrulama ekibinin yönetimi, doğrulama süreçlerinin yönetimi ve gözetimi.
 - 6.4.5. Doğrulama raporunun hazırlanması (doğrulama raporu sisteme yüklenirken sorumlu baş doğrulayıcı tarafından imzalanır).

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

- 6.4.6. Doğrulama görevinden sorumlu baş doğrulayıcının doğrulamaya ilişkin sorumluluğu ve yükümlülüğü devam ettiği için “aday baş doğrulayıcı” tarafından yürütülen tüm süreçler doğrulama görevinden sorumlu baş doğrulayıcı tarafından da kontrol edilir ve onaylanır.
- 6.5. 6.4’te belirtilen faaliyetlerin aday baş doğrulayıcı tarafından yürütüldüğüne dair belge ve kanıtlar doğrulayıcı kuruluşlar tarafından kayıt altına alınır.
- 6.6. Aday baş doğrulayıcının doğrulama sürecindeki (doğrulamanın tüm adımları dâhil) performansı “yetkin değerlendirici” olarak atanmış bir baş doğrulayıcı tarafından gözlemlenir ve değerlendirilir. Bu kişi doğrulama sürecindeki sorumluluğu devam ederken aynı zamanda yetkin değerlendirici rolü ile aday baş doğrulayıcıyı gözlemleyip performansını raporlayabilir.
- 6.7. Bu sürece dair tüm iş ve işlemler kayıt altına alınır.

7. Baş Doğrulayıcı Olarak Atanma

- 7.1. Aday baş doğrulayıcının, baş doğrulayıcı olarak atanabilmesi için doğrulayıcı kuruluştaki en az iki yıl “doğrulayıcı” olarak tam zamanlı veya yarı zamanlı çalışmış olması gerekmektedir. İki yıllık süre doğrulayıcı kuruluşla yapılan sözleşme tarihi dikkate alınarak belirlenebilir.
- 7.2. 7.1’in yanı sıra, baş doğrulayıcı olabilmek için Tebliğ kapsamında aday baş doğrulayıcının en az 40 adam-günlük doğrulama tecrübesini içeren en az 10 tam doğrulamayı ardışık son iki yıl (bkz. 4.2.3) içinde tamamlamış olması gerekir. Bu tecrübe birden fazla doğrulayıcı kuruluştaki kazanılmış olabilir.
 - 7.2.1. Bu sürenin hesabında sözleşme veya diğer koşullardan bağımsız olarak Tebliğ Ek-3’te yer alan tablonun (1) numaralı sütununda yer alan süreler ve doğrulama ekibindeki baş doğrulayıcı, doğrulayıcı sayısı dikkate alınır.
 - 7.2.2. Doğrulama tecrübesine sayılacak süre; Tebliğ Ek-3’te yer alan tablonun (1) numaralı sütununda yer alan sürelerin doğrulama personeline bölünmesiyle hesaplanır. Örn. B kategori bir tesisin doğrulama ekibinde 1 baş doğrulayıcı, 1 doğrulayıcı ve 1 aday baş doğrulayıcı yer almaktadır. Bu durumda aday doğrulayıcının doğrulama tecrübesine sayılacak süre $8/2=4$ adam-gün olarak kabul edilir.
- 7.3. 7.1 ve 7.2 hükümlerinin yanı sıra Tebliğ Ek-2 hükümleri çerçevesinde toplam iş tecrübesinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede aday baş doğrulayıcının baş doğrulayıcı olabilmek adına en az 5 yıllık (en az 2 yılı doğrulayıcı kuruluştaki “doğrulayıcı” olarak) iş tecrübesine sahip olması gerekmektedir.
 - 7.3.1. 5 yıllık süre hesabında; işveren tarafından ödenmiş aylık 30 günü aşmayan toplamda 1800 günlük SGK kaydı dikkate alınır.
- 7.4. Aday baş doğrulayıcının, baş doğrulayıcı olarak atamalarında daha önce diğer doğrulayıcı kuruluşlarda “aday baş doğrulayıcı” olarak katıldıkları doğrulama süreçlerine ilişkin değerlendirme, rapor ve destekleyici belgeler doğrulayıcı kuruluş tarafından temin edilir ve değerlendirilir.
- 7.5. Yukarıdaki koşulları sağlayan aday baş doğrulayıcılar doğrulayıcı kuruluş tarafından yapılacak değerlendirme neticesinde “baş doğrulayıcı” olarak atanabilir. Değerlendirme 4.5’te verilen metodların en az iki tanesi kullanılarak yapılır.
- 7.6. Bu sürece dair tüm iş ve işlemler kayıt altına alınır.

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

8. Yetkinlik Kapsamı Genişletme

- 8.1. Atanmış baş doğrulayıcı ve doğrulayıcılar için Tebliğ Ek-1’de yer alan ve yetkinliğini haiz olmadıkları kapsamlarda yetkinlik kazanmak için bu Rehberde yer alan hükümler doğrultusunda aday doğrulayıcı süreci işletilir. Bu kişiler için 1, 4.1, 4.2 ve 4.4’te yer alan şartlar aranmaz.
- 8.2. Atanmış bir baş doğrulayıcı veya doğrulayıcı genişletmek istediği kapsama dair 2’de yer alan hükümler doğrultusunda doğrulayıcı kuruluş tarafından eğitilir ve sınava tabi tutulur.
- 8.3. Doğrulayıcı kuruluş tarafından ilgili kapsamlarda yapılan eğitim ve sınav neticesinde başarılı görülen baş doğrulayıcı ve doğrulayıcılar aynı zamanda “kapsam adayı” olarak doğrulamalara katılabilirler.
- 8.4. Kişi doğrulama ekibinde “kapsam adayı” olarak görevlendirilmelidir. Bir doğrulama sürecinde A kategori tesisler için en fazla bir, B ve C kategori tesisler için ise en fazla iki kapsam adayı yer alabilir. Daha fazla kapsam adayının doğrulama sürecinde görevlendirilmiş olması durumunda süreç tüm adaylar (aday doğrulayıcı/kapsam adayı) için geçersiz sayılır.
- 8.5. Doğrulaması yapılan tesisin ait olduğu kapsamlardan herhangi birinden doğrulamaya görevlendirilenler, kapsam genişletmek istedikleri diğer kapsamlar için ayrıca “kapsam adayı” olarak atanmalı ve “kapsam adayı” ibaresi doğrulama kayıtlarında ve doğrulama raporunda belirtilmelidir.
 - 8.5.1. Örn. 1b, 6.1 nolu kapsamlarından yetkin bir baş doğrulayıcı 1b ve 7.2 nolu kapsamına giren bir tesisin doğrulamasına baş doğrulayıcı olarak katılabilir; aynı zamanda doğrulama sürecine 7.2 nolu kapsamından “kapsam adayı” olarak katılabilir.
- 8.6. Kapsam adayının doğrulama sürecindeki performansı (doğrulamanın tüm adımları dâhil) “yetkin değerlendirici” olarak atanmış bir baş doğrulayıcı tarafından gözlemlenir ve değerlendirilir. Bu kişi doğrulama sürecindeki sorumluluğu devam ederken aynı zamanda yetkin değerlendirici rolü ile aday baş doğrulayıcıyı gözlemleyip performansını raporlayabilir.
- 8.7. Tebliğ Ek-2 hükümleri çerçevesinde Tebliğ Ek-1’de yer alan faaliyet gruplarının altında kalan her bir akreditasyon kapsamı için ilgili faaliyetleri yürüten tesislerin doğrulama süreçlerinde en az 4 tam doğrulama sürecinde yer almış olmaları gerekir.
- 8.8. Kapsam adaylarının, ilgili kapsamdan atanmalarında daha önce diğer doğrulayıcı kuruluşlarda “kapsam adayı” olarak katıldıkları doğrulama süreçlerine ilişkin değerlendirme, rapor ve destekleyici belgeler doğrulayıcı kuruluş tarafından temin edilir ve değerlendirilir.
- 8.9. Yukarıdaki koşulları sağlayan baş doğrulayıcı ve doğrulayıcılar kuruluş tarafından yapılacak değerlendirme neticesinde ilgili kapsamlarda atanabilir. Değerlendirme 4.5’te verilen metotların en az iki tanesi kullanılarak yapılır.
- 8.10. Bu sürece dair tüm iş ve işlemler doğrulayıcı kuruluş tarafından kayıt altına alınır.

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

9. Ortak hükümler

- 9.1. Adaylar görevlendirildikleri bir doğrulama sürecinin en başından en sonuna kadar saha ziyaretleri de dâhil tüm aşamalarında yer almak zorundadır. Stratejik analiz saha ziyaretlerine katılım zorunlu değildir.
- 9.2. Aday baş doğrulayıcının yer aldığı doğrulama süreçlerinde “aday doğrulayıcı” veya “kapsam adayı” yer alamaz. Bir doğrulama sürecinde A kategori tesisler için en fazla bir aday doğrulayıcı veya kapsam adayı, B ve C kategori tesisler için en fazla iki aday doğrulayıcı ve/veya kapsam adayı yer alabilir.
 - 9.2.1. Örn. Bir C kategori tesisin doğrulama sürecinde bir aday doğrulayıcı yer alıyor ise yanında sadece bir aday doğrulayıcı/kapsam adayı yer alabilir.
 - 9.2.2. Örn. Bir C kategori tesisin doğrulama sürecinde bir aday baş doğrulayıcı yer alıyor ise aday doğrulayıcı/kapsam adayı yer alamaz.
 - 9.2.3. Örn. Bir A kategori tesisin doğrulama sürecinde bir aday doğrulayıcı yer alıyor ise başka aday doğrulayıcı/kapsam adayı yer alamaz.
- 9.3. Adaylarının yer aldıkları doğrulama süreçlerine ait doğrulama kayıtları da dâhil doğrulama raporunda adlarının “aday baş doğrulayıcı”, “aday doğrulayıcı” veya “kapsam adayı” ifadesi ile belirtilmesi şarttır.
- 9.4. Adayların yetiştirilme ve atanma süreçlerine dair bilgi ve belgeler Bakanlık çevrimiçi sistemine işlenir ve yüklenir:
 - 9.4.1. Adaylar için sözleşme örnekleri ve SGK kayıtları.
 - 9.4.2. Atanacakları kapsam bilgileri.
 - 9.4.3. Sistem üzerinde istenecek diğer bilgi ve belgeler (eğitim, değerlendirme ve doğrulama tecrübelerine ilişkin kayıtlar, vb.).
- 9.5. Tebliğ ve bu rehber hükümleri çerçevesinde yapılacak değerlendirme ve gözlemler “yetkin değerlendirici” rolüyle bir baş doğrulayıcı tarafından gerçekleştirilir. Bu baş doğrulayıcı doğrulamadan sorumlu veya doğrulama ekibine eşlik eden yetkin bir baş doğrulayıcı olabilir.
 - 9.5.1. Doğrulayıcı kuruluşun personelinin performansını değerlendiren “yetkin değerlendirici” için yetkinlik şartlarının doğrulayıcı kuruluş tarafından belirlenmesi ve dokümente edilmiş olması gereklidir. “Aday doğrulayıcı” ve “kapsam adayı” için yetkin değerlendiriciler kendi atandıkları kapsamlarda yürütülen faaliyetler için değerlendirme sürecini yürütebilir.
 - 9.5.2. Doğrulama ekibine doğrulama sürecinden sorumlu olmayan bir “yetkin değerlendirici” iştirak etmesi halinde doğrulama tecrübesine sayılacak süre hesabında bu kişi dikkate alınmaz.
- 9.6. Tebliğ hükümleri çerçevesinde; bu rehber hükümleri doğrultusunda yapılacak iş ve işlemlere ek olarak akreditasyon süreçleri kapsamında Tebliğin Geçici 2nci maddesinin altıncı fıkrası çerçevesinde TÜRKAK tarafından talep edilecek ilave kriter veya uygulamalar doğrulayıcı kuruluş tarafından gerçekleştirilir.
- 9.7. Aday baş doğrulayıcılar, adaylık süresince bir tesiste hem aday baş doğrulayıcı hem de doğrulayıcı olarak doğrulama ekiplerinde yer alamaz.

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

10. Bakanlık tarafından atanmış baş doğrulayıcı ve doğrulayıcılar

- 10.1. Tebliğin Geçici 1inci maddesinin onuncu fıkrası çerçevesinde *“Bakanlık tarafından atanan baş doğrulayıcı ve doğrulayıcılardan EK-2’de yer alan doğrulama iş tecrübesi ve ilave şartlar aranmaz.”* hükmü yer almaktadır
- 10.2. Tebliğin 42nci maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde 1.1.2019 tarihinden itibaren Tebliğ kapsamında istihdam edilen personelin eğitimleri, yetkinlik değerlendirmeleri ve atamaları; Bakanlığın belirlediği usul ve esaslar, ulusal ve/veya uluslararası standart, normatif dokümanlar ile TÜRKAK rehberlerinde verilen ölçütler çerçevesinde doğrulayıcı kuruluş tarafından gerçekleştirilir.
- 10.3. Ayrıca Tebliğin Geçici 2nci maddesinin altıncı fıkrası çerçevesinde Bakanlık tarafından verilmiş olan baş doğrulayıcı ve doğrulayıcı belgeleri Bakanlığın belirlediği usul ve esaslar, ulusal ve/veya uluslararası standart, normatif dokümanlar ile TÜRKAK rehberlerinde verilen ölçütler çerçevesinde geçerliliğini sürdürür.
- 10.4. Yukarıda değinilen hususlar doğrultusunda daha önce Bakanlık tarafından atanmış baş doğrulayıcı ve doğrulayıcıların Tebliğ Ek-2 hükümlerini sağlamaları ve doğrulayıcı kuruluşlar tarafından Tebliğ ve bu rehber hükümleri doğrultusunda Tebliğin Ek-1’inde yer alan her bir kapsam için yetkinliklerinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

11. Yetkinliğin sürdürülmesi

- 11.1. Atanmış baş doğrulayıcı ve doğrulayıcıların iki yıldan uzun süre doğrulama süreçlerinde yer almaması durumunda görevlendirildikleri ilk doğrulama sürecinin tüm adımlarında bir yetkin değerlendirici tarafından gözlemlenir ve değerlendirilir.
- 11.2. Baş doğrulayıcı ve doğrulayıcıların performansı doğrulayıcı kuruluş tarafından her sene değerlendirilir. En az üç senede bir sahada yetkinlik değerlendirmesi yapılır.
- 11.3. Yapılan tüm iş ve işlemler doğrulayıcı kuruluşlar tarafından kayıt altına alınır.



ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

12. Örnek durumlar

12.1.

1. Durum: Aday doğrulayıcı için doğrulama tecrübesini değerlendirme

Doğrulamalara 1 baş doğrulayıcı, 1 doğrulayıcı ve 2 (A kategori için 1) aday doğrulayıcı katıldığı, aday doğrulayıcıların 1, 2 ve 3'te yer alan koşulları sağladığı kabul edilmiştir.

	Ek-1 Kapsamı	Tesis Kategorisi	Doğrulama Tecrübesine Sayılacak adam-gün	Doğrulamanın Gerçekleştirildiği Yıl
1	1b, 2	C	10	2019
2	1b, 6.1	C	8	2019
3	1b, 6.3	B	4	2019
4	1b, 6.3	C	8	2019
5	1b	A	2	2019
6	1a	DE	1,33	2019
7	1a	A	2	2020
8	1b, 6.1	C	8	2020
9	1b, 6.1	B	4	2020
10	1a, 7.2	B	4	2020
11	1b, 4.2	B	4	2020
12	1b, 6.3	B	4	2020
13	1b, 6.5	A	2	2020

Bu durumda aday doğrulayıcı; 2019 ve 2020 yıllarında toplam 13 doğrulama sürecinde “aday doğrulayıcı” olarak yer almış ve 61,33 adam-gün doğrulama tecrübesi elde etmiştir. Ayrıca 1b nolukapsamda 9 ve 6.1 nolu kapsamda 4 tam doğrulama gerçekleştirmiştir. Diğer kapsamlarda 4 tam doğrulama sürecinde yer almadığından bu durumdaki aday doğrulayıcı; 13 nolu doğrulamanın 25.02.2020’de tamamlandığı var sayılarak doğrulayıcı kuruluş tarafından bu tarihten itibaren Tebliğ Ek-2’de verilen “Toplam iş tecrübesi” ve “Doğrulama iş tecrübesi” şartlarını sağladığı takdirde 1b ve 6.1 kapsamlarında doğrulayıcı olarak atanabilir.

Örneğe ek olarak bu durumda 1b ve 6.1 nolu kapsamlardan 25.02.2020 tarihinden sonra doğrulayıcı olarak atanan kişinin 10.03.2021 tarihinde aşağıda belirtilen 14 nolu doğrulamayı tamamladığı kabul edilirse 6.3 nolu kapsamdan da yetkinlik kazanmış olur.

14	1b, 6.3	B	4	2021
----	---------	---	---	------



ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

12.2.

2. Durum: Aday baş doğrulayıcı için doğrulama tecrübesini değerlendirme

Doğrulamalara 1 baş doğrulayıcı, 2 doğrulayıcı ve 1 aday baş doğrulayıcının katıldığı kabul edilmiştir.

	Ek-1 Kapsamı	Tesis Kategorisi	Doğrulama Tecrübesine Sayılacak adam-gün	Doğrulamanın Gerçekleştirildiği Yıl
1	1b, 2	C	6,67	2019
2	1b, 6.1	C	5,33	2019
3	1b, 6.3	B	2,67	2019
4	1b, 6.3	C	5,33	2019
5	1b	A	1,33	2019
6	1a	DE	1	2019
7	1a	A	1,33	2020
8	1b, 6.1	C	5,33	2020
9	1b, 6.1	B	2,67	2020
10	1a, 7.2	B	2,67	2020
11	1b, 4.2	B	2,67	2020
12	1b, 6.3	B	2,67	2020
13	1b, 6.5	A	1,33	2020

Bu durumda aday baş doğrulayıcı; 2019 ve 2020 yıllarında toplam 13 doğrulama sürecinde “aday baş doğrulayıcı” olarak yer almış ve 41 adam-gün doğrulama tecrübesi elde etmiştir. 13 nolu doğrulamanın 25.02.2020’de tamamlandığı var sayılarak doğrulayıcı kuruluş tarafından bu tarihten itibaren Tebliğ Ek-2’de verilen “Toplam iş tecrübesi” ve “Doğrulama iş tecrübesi” şartlarını sağladığı takdirde baş doğrulayıcı olarak atanabilir.

12.3.

3. Durum: Bakanlık tarafından atanan doğrulayıcının 1.1.2019 tarihinden sonraki durumu

Bakanlığın düzenlediği eğitime katılıp sınavdan başarılı olarak 15.1.2017 tarihinde **1, 2, 4, 6 ve 7** nolu kapsamlardan atanmış bir doğrulayıcının bu süreçte farklı kapsamlardan “kapsam adayı” süreci yürütmediği varsayılmıştır. Toplamda 4 yıllık olmak üzere 5 yılın sera gazı emisyon raporu doğrulama tecrübesi aşağıdaki gibidir:

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

Yıl	Kapsam/Gerçekleştirilen Doğrulama Sayısı														
	1a	1b	2	4.1	4.2	4.3	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	7.1	7.2	7.3
2017(2016)	3	10	1	1	1		2		3		1		-	1	
2017	3	10	1	1	1		2		3		1		-	1	
2018	3	10	1	2	1		1		2		1		1	2	
Toplam 1.1.2019	9	30	3	4	3	0	5	0	8	0	3	0	1	4	0
2019	3	10	-	2	1		1		2		1		1	2	
2020	2	11	1	2	-		1		2		1		-	2	
2021	2	11	1	2	1		1		2		1		1	2	
Toplam 1.6.2021	16	62	5	10	5	0	8	0	14	0	6	0	3	10	0

Doğrulayıcı 1.1.2019 yılına kadar toplamda 39 doğrulama sürecine katılmıştır. Bu tarihe kadar Tebliğ Ek-2 hükümleri çerçevesinde “4 tam doğrulama” kriteriyle yetkinliğini sağlayabileceği kapsamlar 1a, 1b, 4.1, 6.1, 6.3 ve 7.2 olarak görülmektedir. Doğrulayıcı bu rehber hükümleri doğrultusunda 1.6.2021 tarihine kadar Bakanlık tarafından atanan kapsam başlıklarında doğrulamalara katılmaya devam edebilir. 2019 ve 2020 yıllarında katıldığı doğrulamalarla birlikte 1a, 1b, 2, 4.1, 4.2, 6.1, 6.3, 6.5 ve 7.2 nolu kapsamlardan “4 tam doğrulama” kriteriyle yetkinlik kazanmış olur. 1.6.2012 tarihinden itibaren sadece **1a, 1b, 2, 4.1, 4.2, 6.1, 6.3, 6.5 ve 7.2** nolu kapsamlarından doğrulama faaliyetlerine katılabilir. Bunlar dışında kalan kapsamlara ilişkin yetkinliği Tebliğ ve bu rehber hükümleri çerçevesinde “kapsam adayı” (bkz. 8) sürecini tamamlaması halinde elde edebilir. Örn. 2022 yılında 7.1 nolu kapsamda yer alan bir tesisin doğrulama sürecinde “kapsam adayı” olarak yer alması durumunda “4 tam doğrulama” kriterini sağladığından 7.1 nolu kapsamdan yetkinliği kazanmış olur.

13. Diğer hükümler

- 13.1. Bu rehberde yer alan tüm iş ve işlemlere dair her bir adım doğrulayıcı kuruluş tarafından kayıt altına alınır.
- 13.2. Aday doğrulayıcılar için 1.6.2018 tarihinden önce yürütülen adaylık süreçlerine ilişkin olarak:
 - 13.2.1. Katıldıkları doğrulama süreçlerine ilişkin doğrulama raporunda mutlaka aday olarak doğrulama ekibinde yer aldıklarını gösteren bir ifade ile adlarının yer alıyor olması,
 - 13.2.2. 1’de yer alan hükümler doğrultusunda “aday doğrulayıcı sözleşmesi” imzalanmamış ise 1.8.2018 tarihine kadar imzalanması,
 - 13.2.3. 2’de yer alan hükümlerin 31.12.2018 tarihine kadar gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- 13.3. Aday baş doğrulayıcılar için bu rehberin yayımı tarihinden önce yürütülen adaylık süreçlerine ilişkin olarak:

ADAY BAŞ DOĞRULAYICI/DOĞRULAYICI YETİŞTİRİLMESİ VE ATANMASINA İLİŞKİN REHBER

- 13.3.1.** Katıldıkları doğrulama süreçlerine ilişkin doğrulama raporunda mutlaka aday olarak doğrulama ekibinde yer aldıklarını gösteren bir ifade ile adlarının yer alıyor olması,
- 13.3.2.** 5'te yer alan hükümlerin 31.12.2018 tarihine kadar gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- 13.4.** 3.2, 6.2 ve 8.4'de belirtilen sayıdan daha fazla adayın yer aldığı doğrulama süreçleri doğrulayıcı kuruluş tarafından belirlenecek ve azami aynı maddelerde belirtilen sayıda "aday baş doğrulayıcı", "aday doğrulayıcı" ve "kapsam adayı" için geçerli olacaktır.
- 13.5.** Tebliğ Ek-1'de yer alan faaliyet grubu numarası "1b" "1a" faaliyet grubunu da kapsar. 1b nolu kapsamdan yapılmış atamalar 1a'dan da yapılmış sayılır.
- 13.6.** Bu rehberde yer alan örnekler doğrulayıcı kuruluşlara yardımcı olması maksadıyla hazırlanmıştır.
- 13.7.** Örneklerdeki süre ve durumlar doğrudan bu rehberden alınmamalıdır.
- 13.8.** Bakanlık veya TÜRKAK tarafından yapılacak denetim ve kontrollerde Tebliğ ve bu rehber hükümlerine aykırı iş ve işlemlerin yapıldığının, yanlış ve yanıltıcı bilgi ve beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi durumunda çevre ile akreditasyon mevzuatı kapsamında ilgili idari ve adli işlemler gerçekleştirilir.